

Veľký piatok 2020

„Ale, Bože chráň, aby som sa aj ja vychvaľoval, ak len nie krížom nášho Pána Ježiša Krista, ktorým je mi svet ukrižovaný a ja svetu.“ Galatským 6,14

Veľký piatok je deň, kedy sa kresťania v myšlienkach prenášajú k udalostiam, kedy Ježiš z Nazareta umiera tou najkrutejšou smrťou. Kríž na ktorom bol pribitý 33 ročný muž, bol síce len jedným z krížov, ktorými boli lemované cesty rímskych kolónii. A predsa sa stal jedinečným znamením, jediným medzi všetkými ostatnými. Jeho význam nie je v umeleckom stvárnení, ani miestom na ktorom bol postavený. Výnimočnosť tohto kríža je v tom, kto na ňom visel. Tak dokonale sa líšil od ostatných odsúdencov, že aj rímsky arogantný Pilát musel zvolať: Ajhľa, človek! Kde iní zúfale volali o pomoc, On odovzdával svoju dušu nebeskému Otcovi. Kde ostatní preklínali, On prosí za odpustenie pre svojich katov. Kde iní boli v zajatí vlastnej bolesti a utrpenia, On myslí na svoju matku stojacu pri kríži a odovzdáva ju do starostlivosti učeníka Jána. Kde iní strácajú každú nádej, On otvára nádej na život v raji odsúdenému vedľa neho. Ten, ktorý visel na kríži, bol dokonale iný než všetci, ktorí boli pred Ním i po ňom. Neumieral pre svoju nenávisť voči okupantom. Naopak, učil láske aj k nepriateľom. Svojich učeníkov upozorňoval, že nestačí vonkajšia sloboda, že človek musí byť oslobodený od svojej hriechnosti, aby mohol žiť ako naozaj slobodný človek. Neumieral pre zločin, ktorý by bol spáchal, či preto že sa usiloval o postavenie či bohatstvo. Vôbec nič nemal. Pre popravčiu čatu ostalo len jeho rúcho. Za to menil srdcia podvodníkov, zločincov, neviestok, pyšných vládarov. Skláňal sa k nemocným a dotykom lásky uzdravoval ich rany. Bral do náručia deti a žehnal ich. Učil zástupy milovať Boha a svojich blížnych, dôverovať Božej starostlivosti, odpúšťať a premáhať zlo dobrom. Taktiež nebojácne odhaľoval pokrytectvo a pretváрку i ľudskú zaslepenosť. Prečo vlastne umieral? Prečo skončil na hroznom kríži ako zločinec?

Na túto otázku odpovedá apoštol na inom mieste: Zomrel miesto nás, pre nás a za nás! Takú váhu má ľudský hriech, vina, zlo, ktoré my ľudia spôsobujeme v Božích očiach, že nemôže byť vykúpená ničím iným, než zástupnou smrťou Syna Božieho. Pre väčšinu ľudí na kríži umieral človek – Ježiš z Nazareta. Umieral za vlády miestodržiteľa Piláta. A predsa presahoval všetko. V Jeho slovách bola dovedy nepoznaná autorita, v Jeho skutkoch bola prítomná moc, ktorá viedla k tomu, že sa pred Ním museli všetci skloniť. Dotykom, ba púhym slovom vrátil ľuďom zdravie a slovom premáhal smrť. Odpúšťal hriechy a ľuďom vrátil vnútornú slobodu. Len jedno nemohol. Keď okolo idúci výsmešne komentujú Jeho smrteľný zápas a volajú po ňom, aby dokázal, že je Božím Synom, stretli sa s Jeho mlčaním. Všetko mohol, ale nedokázal myslieť na seba. Iným slúžil, ale nedal poslúžiť sebe. Avšak práve tu, viac ako kdekoľvek inde preukázal, že je vyslancom iného sveta. – Kto to teda umieral na kríži? Niektorí,

ktorí sa stretli s Jeho láskou a boli ňou premožení, vyznali: Pán môj a Boh môj! Úplne inak však vnímali skutočnosť veľkonočnej nedele. Stalo sa to, čo zvrátilo dejiny sveta. Po prvý krát hrob zostal prázdny. Ježiš vstal z mŕtvych. A 40 dní sa ukazoval učeníkom. Vtedy rástla viera v poznanie. Sám svätý Boh bol prítomný medzi nami. Na kríži umieral On sám, aby svojou obeťou vykúpil človeka. Tu je pozadie apoštolovho vyznania: nechcem sa chváliť ničím iným, len krížom Ježiša Krista. Inak povedané: Na ničom si v tomto živote už nechcem zakladať, než na obeti Božieho Syna. Tá vrátila nádej môjmu životu. Tá ma urobila Božím dieťaťom. Tá mi priniesla uzdravenie z najťažšej nemoci, na ktorú neexistuje žiaden liek, odpustenie vín a hriechov, ktoré sú zdrojom nepokoja, zúfalstva a vzdialenia sa od Boha. Apoštol k nám teda hovorí ako človek, ktorý spolu s nami prechádza najväčšími hodnotami mravných aj duchovných tradícií svojho národa a celého ľudstva a nenachádza v nich nič, čo by bolo pre život potrebné, čo by tvorilo taký základ, na ktorý sa môže človek postaviť v živote i umieraní. Práve v súčasnej dobe keď hľadáme pevné mravné základy, kedy hľadáme osobnosti nášho národa, aby sme sa na nich orientovali, je potrebné ísť ešte ďalej, hlbšie, neskrývať sa za páčiace sa hesla, či za obrady a zvyky. „Ničím sa nechcem chváliť“ – vyznáva apoštol – „len krížom Ježiša Krista.“ Je to tvrdá reč pre naše uši a pre naše myslenie. Či sa nemôže človek chváliť svojim vzdelaním, svojimi tradíciami, svojou statočnosťou, svojimi ideálmi? Či sa nemôže chváliť veľkými postavami kresťanstva? Čo nám zostane, ak sa už nemôžeme ničím chváliť? Zostane kríž Kristov. Jediná nádej. Kríž, ktorý sám o sebe je len prázdny symbolom, je dôležitý pre Toho, ktorý na ňom umieral – z nepochopiteľnej lásky k nám. Kristus umieral pre celý svet. Ale podiel na tomto čine záchrany má ten, kto sa k nemu prihlási. Kto sa tohto kríža zachytí ako jedinej nádeje. Kto vnútorne prijme posolstvo kríža Kristovho. Pane Ježiši Kriste, svojou obeťou si nám priniesol odpustenie našich vín. Pomôž nám, aby sme vedeli pochopiť a prijať túto Tvoju obeť pre záchranu časného a raz aj večného života. Amen

Modlitba: Drahý náš Spasiteľ, ďakujeme Ti, že si kvôli nám niesol ťažký kríž, že svojim utrpením si nás vykúpil z otroctva hriechu a zahynutia. Voláme k Tebe, drahý Pane: daj nám poznať cestu po ktorej máme kráčať, daj nám vieru a silu prijať aj bolesť a utrpenie vo svojom živote, a tak Teba osláviť. Skloň sa ku všetkým, ktorí trpezlivo a verne nesú svoj kríž. Naplň ich v tejto chvíli istotou svojej lásky, milosti a pomoci. Amen